



OYSTER PERPETUAL
GMT-MASTER II

ROLEX

M
MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 24. ágúst 2016

32. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL



Meiri áhersla á siðferði og ábyrgð

Deildarforseti Viðskiptafræðideildar HÍ segir áherslur í náminu hafa breyst eftir hrun. Fólk sé gagnrýna og trúi ekki á viðskiptalífið í blindni eins og áður. »6



»2

1,2 milljarða tjón
Virði húsnæðis Íslandsbanka á Kirkjusandi hefur verið niðurfært um 1.200 milljónir vegna skemmda.

»4

Viðunandi verð
Sérfræðingar telja að verðið sem ríkið fékk fyrir hlut sinn í Reitum hafi verið ásættanlegt.

»4

Aldrei ríkari en nú
Auðjöfurinn Bill Gates á 90 milljarða dala og hefur aldrei verið ríkari en nú.

»7

Kaffivenjur breytast
Nýráðinn forstjóri Kaffitárs segir kaffivenjur Íslendinga sífellt taka breytingum.

»12

Breyskur Ögmundur
Stjórnarmaðurinn segir að þeir sem ætli sér að hafa vit fyrir öðrum þurfi að hafa sitt á hreinu.



Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

Velkomin í verslun okkar á fríhafnarsvæðinu í Leifsstöð

Sjónmælingar (tímabantanir):

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500
Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811



Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

SKJÓÐAN



Af hverju brjóta menn fjárfestingarreglu númer eitt?

FORSVARSMENN lífeyrissjóðanna hafa ekki nýtt auknar heimildir sem þeir hafa fengið að undanfögnu til fjárfestinga erlendis. Þegar á þá er gengið um ástæður þessa er viðkvæðið að menn fjárfesti nú ekki erlendis bara til að fjárfesta erlendis.

Í SJÁLFU SÉR er þetta alveg rétt hjá lífeyrissjóðamönnum. Raunin er hins vegar sú, að íslensku lífeyrissjóðirnir hafa undanfarnir átta ár sætt mjög ströngum hömlum á fjárfestingar erlendis og á þeim tíma neyðst til að fjárfesta nær alla sína fjármuni hér á landi.

ÞETTA HEFUR leitt til þess að lífeyrissjóðirnir eiga orðið drjúgan meirihluta í flestum ef ekki öllum fyrirtækjum, sem skráð eru í Nasdaq kauphöllinni í Reykjavík. Þeir eru ráðandi hluthafar í flestum fasteignafélögum og auk hlutafjareignar sinnar eru þeir stærstu lánardrottnar flestra þessara sömu félaga.

PANNIG HEFUR áhætta íslenskra lífeyrissjóða þjappast saman frá hrúni og eru nú ¾ hlutar eigna þeirra, og þar með áhættu, bundnir hér á landi í litla krónuhagkerfinu. Aðeins fjórðungur fjárfestinga sjóðanna er erlendis.

VISSULEGA HEFUR ávöxtun innlendra eigna verið með miklum ágætum hér í í litla hagkerfinu þar sem krónan í höftum hefur risið og er nú orðin of sterk fyrir undirstöðuávinningi þjóðarinnar. Hvergi á byggðu bóli fá lífeyrissjóðir svo háa vexti sem á Íslandi fyrir það eitt að láta peninga liggja í áhættulitlum fasteignalánnum

á 1. veðrétti. Þökk sé verðtryggingu og vaxtaokri.

GAMALDAGS fjárfestingarhringekjur hafa skotið upp kollinum á hlutabréfamarkaði. Lífeyrissjóðirnir stofna Framtakssjóð sem kaupir eignir af bönkum, skráir þær á markað og selur þær svo með mikilli ávöxtun til eigenda sinna, lífeyrissjóðanna sjálfrá. Svo versla lífeyrissjóðirnir með hlutabréfin í þessum félögum sín á milli. Allt minnir á 2007 nema nú eru það lífeyrissjóðirnir sjálfir sem standa í braskinu.

STJÓRNENDUR íslensku lífeyrissjóðanna virðast hins vegar hafa gleymt reglu númer eitt í fjármálafræðunum. Áhættu skal dreifa en ekki þjappa saman ef markmiðið er að hámarka ávöxtun til langs tíma. Ekki gengur að safna saman hverju sinni þeim eignaflokkum, sem mesta ávöxtun gefa, því þegar harðnar á dalnum hrapar ávöxtunin á eignasafninu í heild.

ÞESS VEGNA mæla fjármálafræðin fyrir um að langtímaávöxtun sé mest hjá þeim sem fjárfesta í ólíkum eignaflokkum og ólíkum gjaldmiðlum, sem draga úr áhrifum markaðs-sveiflna á eignasafnið í heild.

ÞESS VEGNA eiga lífeyrissjóðirnir að nýta til fulls allar heimildir til fjárfestinga erlendis, m.a. til að draga úr áhættunni sem er samofin íslensku krónunni. Efast einhverjir um að hennar biði kollsteypa í fyrirsjáanlegri framtíð? Einhverjir aðrir en fjármálaráðherra og aðrir forystumenn ríkisstjórnarflokkanna?

Vikan sem leið

3,2%

lækkun

verður á vöruverði IKEA. Í tilkynningu segir að verð hafi ekki hækkad síðan árið 2012 og það hafi raunar lækkad um samtals 22,5% síðustu fjögur árin, að teknu tilliti til verðbólgu. Þórarinn Ávarsson, framkvæmdastjóri IKEA, segir að fyrirtækið sé með um 1% allrar kortaveltunnar í landinu og því skipti verðlækkunin máli.

5,0

milljarða króna

hagnaður varð af rekstri Orkuveitu Reykjavíkur á fyrri hluta ársins. Á sama tímabili 2015 var 2,3 milljarða króna hagnaður. Í afkomutilkynningu segir að viðvarandi sparnaður í rekstri og hagstæð gengisþróun eigi þátt í bættri afkomu. Nettó vaxtaberandi skuldir OR lækkuðu um 9,0 milljarða króna á fyrri hluta ársins.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

merking

...framleiðir





Vörustanda.....

Viðarhöfða 4 www.merking.is Sími: 562-7044



Húsnæði Íslandsbanka á Kirkjúsandi er illa farið vegna myglusvepps. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Hugsanlegt að húsnæði Íslandsbanka verði rífið

Íslandsbanki lækkaði virði húsnæðis síns á Kirkjúsandi um 1,2 milljarða vegna mygluskemmda. Övist hvað verður um húsið en fyrstu starfsmenn flytja þaðan um mánaðamótin október/nóvember. Nýjar höfuðstöðvar verða í Kópavogi.

Íslandsbanki lækkaði virði á húsnæði sínu, sem hýsir höfuðstöðvarnar að Kirkjúsandi, um 1,2 milljarða vegna skemmda á húsinu. Þetta kemur fram í árshluta-areikningi bankans. Eins og fram hefur komið er húsnæðið mikið skemmt af völdum myglu. Birna Einarsdóttir bankastjóri segir þó ekki hafa verið gefið upp hvert bókfært virði höfuðstöðvanna er eða hvað það verður eftir niðurfærsluna.

„Við tókum þessa lækkun á það núna af því að við vitum ekkert hvað verður um húsið,“ segir Birna og bætir við að það myndi kosta stórar fjárhæðir að gera við húsið. Þá sé möguleiki að húsið verði einfaldlega rífið. Þótt bankinn eigi lóðina sem húsnæðið stendur á leggur Birna mikla áherslu á það að Reykjavíkurborg fari með skipulagsvaldið og húsið yrði ekki rífið án samráðs við borgaryfirvöld.

Eins og fram hefur komið mun Íslandsbanki opna nýjar höfuðstöðvar í Norðurtúrninum í Kópavogi. Nú hefur verið ákveðið að



Birna Einarsdóttir

fyrstu starfsmenn flytja um mánaðamótin október/nóvember.

Eins og Markaðurinn hefur áður greint frá verða breytingar gerðar á vinnuumhverfi höfuðstöðva Íslandsbanka þegar þær flytjast. Þar verður tekið upp svokallað verkefnaárið vinnuumhverfi í stað hefðbundins opins vinnuumhverfis. Hver starfsmaður mun ekki eiga fasta vinnuádstöðu en velur sér þess í stað vinnuádstöðu sem

Lykiltölur úr rekstri Íslandsbanka á fyrri ársþelmingi

Hagnaður eftir skatta 13 milljarðar (var 10,8 milljarðar 2015)
 Arðsemi eigin fjár 9% samanborið við 11,7% 2015
 Hagnaður af reglulegri starfsemi 8,0 milljarðar (var 8,2 milljarðar á fyrri þelmingi 2015)
 Hreinar vaxtatekjur voru 15,9 milljarðar króna (voru 13,6 milljarðar á fyrri þelmingi 2015)
 Hreinar þóknatekjur voru 6,7 milljarðar króna (voru 6,4 milljarðar á fyrri þelmingi 2015)
 Útlán til viðskiptavina jukust um 5,0%, fóru upp í 698,7 milljarða.

hentar þeim verkefnum sem unnin eru hverju sinni. Þetta er gert til að nýta betur rými, en einungis 55 prósent starfsmanna eru við sæti sín að meðaltali.

jonhakon@frettabladid.is

Á döfinni

Miðvikudagur 24. ágúst

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Vinnumarkaður í júlí 2016

SEÐLABANKI ÍSLANDS

- Vaxtaákvörðun og útgáfa Peningamála

NÝHERJI

- Uppgjör annars ársfjórðungs

TM

- Uppgjör annars ársfjórðungs

REGINN

- Uppgjör annars ársfjórðungs

Fimmtudagur 25. ágúst

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Kjötframleiðsla í júlí 2016

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Fjöldi útgefna vegabréfa

SÍMINN

- Uppgjör annars ársfjórðungs

VÍS

- Uppgjör annars ársfjórðungs

SJÓVÁ

- Uppgjör annars ársfjórðungs

EIMSKIP

- Uppgjör annars ársfjórðungs

Föstudagur 26. ágúst

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Vísitala neysliverðs í ágúst 2016

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Gögn tengd áramótastöðu íbúða- og sumarhúsa uppfærð á vefsvæði

SPÖLUR

- Uppgjör annars ársfjórðungs

EIK

- Uppgjör annars ársfjórðungs

Miðvikudagur 31. ágúst

HB GRANDI

- Uppgjör annars ársfjórðungs

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Verðmæti sjávaraflla, janúar-maí

2016

- Útungun alifugla í júlí 2016
- Gistinætur og gestakomur á hótelum í júlí 2016
- Vísitala framleiðsluverðs í júlí 2016
- Vöruviðskipti við útlönd, janúar-júlí 2016

Fimmtudagur 1. september

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Íslyklar og innskráningarpjónusta Ísland.is

Föstudagur 2. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Þjónustuviðskipti við útlönd, 2. ársfjórðungur 2016

- Brúartafla vöruviðskipta, þjónustuviðskipta og greiðslujafnaðar

Þriðjudagur 6. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Valdir liðir útflutnings vöru og þjónustu

- Vöruviðskipti við útlönd, ágúst 2016, bráðabirgðatölur

VELDU BESTA FÉLAGSSKAPINN Í VINNUNNA



NÝR CITROËN BERLINGO

Með Citroën Berlingo færð þú frábæra vinnuástöðu og gott aðgengi fyrir farm og farþega. Í Berlingo eru þrjú sæti í góðri stærð og hægt er að koma tveimur Euro-vörubrettum auðveldlega fyrir í hleðslurými. Til að flytja lengri hluti er framsætið og öryggisgrindin (tvískipt) felld niður. Bluetooth símabúnaður og fjöldi geymsluhólf á samt vinnuborði á niðurfellanlegu miðjusætinu gera Berlingo að frábærum félagsskap í vinnunni.

FRÁ 2.790.000 KR. MEÐ VSK

FRÁ 2.250.00 KR. ÁN VSK

Komdu í Brimborg og reynsluaktu nýjum Citroën Berlingo. Veldu traust umboð með einstöku þjónustuframboði fyrir bíla- og tækjafloata.

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

- 850 kg burðargeta
- 3,3 m³ - 4,1 m³ hleðslurými
- Þriggja sæta
- 180° opnun á afturhurðum
- Rennihurð á hlið
- Sparneytin og öflug dísilvél

- Bluetooth símabúnaður
- Spólvörn
- Stöðugleikastýring
- Hiti í bílstjórásæti
- Hraðastillir
- Gúmmimotta í hleðslurými



Öruggur staður til að vera á

citroen.is

Nýir og notaðir bílar: Sölueldir eru opnar alla virka daga kl. 9-17 og laugardaga kl. 12-16
Brimborg Reykjavík: Bildshófa 8, sími 515 7040





Tómas A. Tómasson, stofnandi Hamborgarabúllunnar. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Hagnaður Búllunnar eykst um þriðjung

Hagnaður Hamborgarabúllu Tómasar jókst um 31,6 prósent á síðasta ári. Fyrirtækið hagnaðist um 27,7 milljónir króna árið 2015 miðað við 21 milljónir króna hagnað árið þar á undan.

Rekstrarhagnaður fyrirtækisins jókst um 9,6 milljónir króna og nam 41,6 milljónum.

Í ársreikningnum eru sérleyfis-samningar bókfærðir á 85 milljónir króna sem er nýr liður í ársreikningnum. Hamborgarabúllan mun í haust reka níu staði erlendis en opna á Hamborgarabúllu í Róm. Auk þess er stefnt að opnun annars veitingastaðar í Berlín.

Heildareignir félagsins nema 315 milljónum króna og hækka úr 158 milljónum króna árið 2014. Eigið fé nemur 205,2 milljónum króna. Þá nema skuldir félagsins 109,7 milljónum króna og hækka um 44 milljónir króna milli ára. – ih

Jóhann Páll selur Forlagið

Jóhann Páll Valdimarsson, útgefandi Forlagsins, hefur selt 42,5 prósent hlut sinn í fyrirtækinu. Samkvæmt samkomulagi hluthafa mun Forlagið kaupa hlutinn sjálft en við það verður bókmenntafélagið Mál og menning aðaleigandi félagsins ásamt Agli Erni Jóhannssyni. Nýr útgefandi Forlagsins verður Hólmfríður Úa Matthíasdóttir.

Jóhann Páll mun gegna fullu starfi til áramóta eins og verið hefur. Auk þess mun hann gegna ráðgjafastörfum fyrir Forlagið að minnsta kosti næstu tvö árin.

Engar breytingar eru fyrirhugaðar á rekstri og starfsmannahaldi Forlagsins vegna þessa. Egill Örn Jóhannsson mun áfram gegna starfi framkvæmdastjóra eins og verið hefur. – ih



Reitir hafa gefið út að fyrirtækið hyggist opna matarmarkað í Holtagörðum. FRÉTTABLAÐIÐ/HANNA

Telja ríkið fengið viðunandi verð við söluna á hlut í Reitum

Sérfræðingar telja ríkið hafa fengið ásættanlegt verð þegar það seldi eignarhlut í Reitum á 3,9 milljarða króna. Verðið er 5,6 prósentum lægra en gengi hlutabréfa var í maí. Frekari eignasala ríkisins er framundan.

Sérfræðingar á markaði telja ríkið hafa fengið ásættanlegt verð fyrir hlut sinn í Reitum fasteignafélagi. Ríkið seldi 6,38 prósent hlut í Reitum á 3,9 milljarða króna á mánudaginn í opnu útböð. Verðið samsvarar 83,3 krónum á hlut. Hlutabréfaverð í fasteignafélaginu fór hæst í 88 krónur á hlut þann 11. maí og er því 5,6 prósentum lægra en þegar verðið var hæst.

„Mér finnst ekki hægt að spá fyrir um áframhaldandi hækku á hlutabréfaverði með það góðum líkum að það sé hægt að gagnrýna ríkið fyrir að selja þessar eignir,“ segir Jóhann Viðar Ívarsson, sérfræðingur hjá IFS greiningu. Hann bendir á að alls óvist sé hvort hlutabréfaverð í Reitum nái aftur sama toppi og í maí. Þá hafi verð í Reitum lækkað minna en markaðurinn í heild en úrvalsvisitala Kauphallarinnar hefur fallið um 8,8 prósent frá lokum apríl. Þar vegi þyngst lækkun á gengi Ícelandair en hlutabréf í

Ríkið vill ekki og kannski á ekki að vera í hlutabréfafjárfestingum þannig að það er ákveðin pressa á ríkinu að losa um þessar eignir.

Jóhann Viðar Ívarsson, sérfræðingur hjá IFS greiningu



flugfélaginu hafa fallið um 31 prósent frá apríllokum.

Ríkið eignaðist hlut í Reitum og fleiri félögum með stöðugleikaframlögum slitabúa föllnu bankanna í byrjun ársins. „Ríkið vill ekki og kannski á ekki að vera í hlutabréfafjárfestingum þannig að það er ákveðin pressa á ríkinu að losa um þessar eignir og búa til peninga til að greiða niður skuldir,“ segir

Jóhann. Þau sjónarmið vegi þyngra en að tímasetja sölu nákvæmlega enda viti enginn hvort það myndi takast.

Kristján Markús Bragason, sérfræðingur hjá Greiningardeild Íslandsbanka, bendir á að Reitir hafi nýlega skilað þrýðisgöðu uppgjöri og rekstur félagsins sé í góðu horfi. Það sé vart tilgangur ríkisins að eiga hlutabréfin til lengri tíma. „Það er mjög erfitt að finna einhvern réttan tíma. Þetta er ekki verri tími til að selja félagið en hver annar,“ segir Kristján.

Félagið Lindarhovoll var stofnað í vor til að halda utan um sölu stöðugleikaeignanna. Meðal hluta sem ríkinu féllu í skaut var hlutur í Reitum, Símanum, Eimskipum, Sjóvá, Lyfju, Dohop og Lýsingu. Ríkið er nú stærsti hluthafi Sjóvá með 13,93 prósent hlut en hlutabréf í fyrirtækinu hafa fallið um 11,2 prósent frá því það var hæst um miðjan apríl. Í Eimskipum hefur hluta-

brefaverðið hins vegar hækkað um ríflega 15 prósent. Hlutabréfaverðið í Símanum er nú um einu prósentu lægra en það var um miðjan apríl.

Leiða má að því líkur að hlutur í þeim félögum verði einnig seldur á næstunni. Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðgjafi, sagði við Fréttablaðið þann 30. apríl að mikill áhugi væri á mörgum þeirra eigna sem Lindarhovoll héldi á og tiltölulega auðvelt ætti að vera að koma þeim í verð. Í áltí meirihluta efnahags- og viðskiptanefndar á frumvarpi um stofnun félagsins kom fram að fjármálaráðuneytið áætlaði að félagið myndi fullnusta áttatiu prósent af verðmætum eignanna innan átján mánaða.

Fyrr í sumar réð Lindarhovoll Landsbankann til að sjá um sölu á hlutum í skráðu félögum Reitum, Símanum, Eimskipum og Sjóvá. Virðing var ráðin ráðgjafi við sölu á hlut í Lyfju en ríkið á nú allt hlutafé í Lyfju.

Bill Gates sífellt ríkari

Milljarðamæringurinn Bill Gates hefur aldrei verið ríkari. Eignir hans námu 90 milljörðum Bandaríkjadala á föstudaginn, samkvæmt samantekt Bloomberg. Það jafngildir því að hann eigi nærri 11 þúsund milljörðum íslenskra króna. Þá höfðu hlutabréf hans í Kanadíska lestarfélaginu (e. Canadian National Railway Company) og Ecolab hækkað.

Þetta er í fyrsta skipti sem eignir Gates fara upp fyrir 90 milljarða dala markið, þótt hann hafi farið nálægt því fyrr á þessu ári. Tímaritið Fortune segir að Gates sé langríkast maður í heimi. Hann eigi bæði lausafé og hluta-

bréf í fjölmörgum fyrirtækjum, auk Microsoft.

Fortune segir líka að eignir Gates hafi vaxið verulega á þessu ári. Í byrjun ársins hafi eignir hans numið 75 milljörðum dala, en þær hafi nú vaxið um 15 milljarða.

Næstríkast maðurinn, hinn spænski Amancio Ortega, á 76 milljarða dala.

Gates hefur gefið stóran hluta eigna sinna til góðgerðarmála í gegnum Stofnun Bills og Melindu Gates. Hann hefur einnig stutt ýmis önnur góðgerðarverkefni eins og baráttuna gegn malaríu í Afríku.

Þá hafa Bill og Melinda eigin kona hans heitið því að enn fleiri eignir renni til góðgerðarmála að þeim látum. – jhh



OPNI HÁSKÓLINN
Í HÁSKÓLANUM Í REYKJAVÍK

REKSTRAR- OG FJÁRMÁLANÁM

Hefst: 19. september 2016 | Lengd: 54 klst.

Nám fyrir þá sem vilja auka færni í rekstri og fjármálum fyrirtækja og stofnana. Í náminu er farið yfir helstu þætti við stofnun fyrirtækja, markaðsmál, samningatækni og verkefnastjórnun. Unnin eru hagnýt verkefni þar sem lögð er áhersla á þátttöku nemenda.

„Í náminu öðlaðist ég betri skilning á rekstri, fékk góða innsýn í markaðsmál fyrirtækja og hef jafnframt aukið afköst í starfi. Leiðbeinendurnir eru miklir reynsluboltar úr atvinnulífinu sem höfðu unun að því að miðla námsefninu og sinni reynslu.“

◀ **Maren Lind Másdóttir**
Stjórnandi farangurskerfa hjá Ísavía

SKRIFSTOFU- SKÓLI NTV OG MÍMIS

ER LANGT SÍÐAN ÞÚ VARST Í NÁMI
EÐA VILTU STYRKJA ÞIG Í STARFI?



HEFST 29. OG 30. ÁGÚST
KVÖLD OG MORGUNNÁM Í BOÐI

ALMENNT SKRIFSTOFU- OG TÖLVUNÁM MEÐ ÁHERSLU Á AÐ STYRKJA EINSTAKLINGINN OG GERA HANN HÆFARI TIL AÐ TAKAST Á VIÐ KREFJANDI STÖRF. NÁMIÐ ER NIÐURGREITT Í SAMVINNU VIÐ MÍMI-SÍMENNTUN, KOSTAR 49.000 KR. OG SNIÐIÐ AÐ FÓLKI SEM HEFUR STUTTA SKÓLAGÖNGU AÐ BAKI.

NTV skólinn sérhæfir sig í hagnýtu og starfsmiðuðu námi í samvinnu við mörg af leiðandi fyrirtækjum landsins. Kennsla í NTV er verkefnaþýtt og fer fram í litlum hópum í nánunám samstarfi við kennara. NTV er viðurkenndur fræðsluáðili af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu og er alþjóðleg prófamiðstöð.

www.ntv.is

ntv

Nýi tölvu- og
viðskiptaskólinn



Ingi Rúnar Eðvarðsson bendir á að hagvöxtur sé drifinn áfram af byggingaframkvæmdum og ferðaþjónustu. Hann spyr hvað eigi að verða um háskólaborgarana. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Fleiri í framhaldsnámi en grunnnámi

Rösklega 400 manns hefja nám í viðskiptafræði við Háskóla Íslands í haust. Fleiri eru í framhaldsnámi en grunnnámi. Forseti viðskiptadeildarinnar segir að áherslan á siðferði í viðskiptum, umhverfisábyrgð og samfélagslega ábyrgð hafi aukist eftir hrun.

Jón Hákon Halldórsson
halldora@365.is



Ingi Rúnar Eðvarðsson tók í sumar við stöðu deildarforseta viðskiptafræðideildar Háskóla Íslands. Enginn háskóli hefur á að skipa stærri viðskiptafræðideild en rúmlega 1.400 manns voru við nám í deildinni síðastliðinn vetur. Nú í haust hefja rösklega 400 manns þar nám. Þar af eru 222 nemar í meistaranámi en 210 í grunnnámi. Ingi Rúnar settist niður með blaðamanni Markaðarins og sagði frá starfsemi deildarinnar, möguleikum viðskiptafræðinga á atvinnumarkaði og sýn sinni á íslenskt viðskiptalíf eins og það er í dag.

Tækifæri eftir meistaraþróf

Ingi Rúnar segir þá sem ljúka meistaraþróf í viðskiptafræði í dag eiga ágæta möguleika á vinnumarkaði. En að B.Sc. próf sé fyrst og fremst góður grunnur. „Það er grunnur sem

ekki veitir vinnu eftir námið en það er meira svona undanfari,“ segir Ingi Rúnar. Hann segir að atvinnumöguleikarnir fari bæði eftir stöðunni á vinnumarkaði hverju sinni en líka því á hvaða sviði nemendur hafi menntað sig.

„Við verðum vör við að þeir sem hafa lokið hjá okkur mannauðs-stjórnunarnámi og markaðsfræði fá ágætis störf hjá ýmsum fyrirtækjum.“ Ingi Rúnar segir að þeir sem fara í meistaranám í fjármálum sækir helst í fjármálafræðinám en þeir sem fara í stjórnun og stefnumótun geti verið með mjög víðan grunn. Þeir geti farið í fyrirtæki um land allt og gerst millistjórnendur, verkefnastjórnarar, gæðastjórnarar og síðan tekið að sér að stjórna fyrirtækjum af öllum stærðum og gerðum. „Þannig að það fer svolítið mikið eftir því á hvaða sviði þú ert búinn að mennta þig hvaða atvinnutækifæri biða þín,“ segir Ingi Rúnar.

„Almennt finnst manni eins og vinnumarkaðurinn sé að taka við sér,“ segir Ingi Rúnar. Þetta megi sjá í því að nemendur eigi auðveldara

222

nemendur hefja framhaldsnám núna í haust.

með að finna vinnu en áður og að aðsókn í viðskiptafræðinám og annað háskólanám sé að minnka. Fyrst eftir hrunið, þegar efnahagslífið var í lægð, hafi aftur á móti margir sótt í háskólanám til að bæta stöðu sína.

Þú ert í rauninni að segja að staða efnahagslífsins hafi áhrif á aðsókn að viðskiptafræðinámi? „Hún gerir það og hefur gert mjög lengi. Þegar krepptir að þá eru margir sem fara inn í námið og inn í háskólana til að bæta stöðu sína. Þegar hún batnar þá dregur aftur úr aðsókninni. Ég held að það sé þannig með alla viðskiptaháskólana. Ég er ekki búinn að kynna mér tölurnar en mig grunar að það sé niðurstaðan,“ segir Ingi Rúnar.

Í tengslum við bankahrunið var mikið rætt um siðferði í viðskiptum. Hefur það haft áhrif á námið? „Já, bæði hafa verið stofnuð ný námskeið, en síðan er þetta líka komið miklu meira inn í allar kennslubækur,“ segir Ingi Rúnar. Í öllum kennslubókum séu nú kaflar um viðskiptasiðferði og um stjórnarhætti. „Það er orðið miklu meira um þetta fjallað og þetta er orðið hluti af náminu. Sem var alls ekki áður,“ segir hann. En bætir við að einnig sé fjallað meira um umhverfisábyrgð og samfélagslega ábyrgð.

Ingi Rúnar segir að eftir bankahrunið sé fólk orðið gagnrýna á viðskiptalíf og viðtekna venjur og hefðir. Fólk sé ekki eins blint á það sem er að gerast í atvinnulífinu og það var áður. „Í skýrslu Rannsóknarnefndar Alþingis var kvartað yfir því að fjölmiðlar og háskólar hefðu svolítið sofnað á verðinum og ég held að núna sé meiri gagnrýni.“

Hvernig horfir þú sjálfur á viðskiptalíf í dag? „Ég held að það sé mjög margt jákvætt að gerast. Skuldir ríkisins lækka eftir upp-

gjörið. Það er hagvöxtur, það eru miklar breytingar, atvinnuleysið er að minnka. Og við sjáum að það eru ákveðin þáttaskil sem eru að eiga sér stað,“ segir Ingi Rúnar. Undirstöðuáttvinnuvegir séu nú þrír; sjávarútvegur, áliðnaður og ferðaþjónusta og síðasta greinin hafi vaxið mjög hratt.

Purfum að horfa fram veginn

Ingi Rúnar telur þó að Íslendingar verði að skoða betur hvert þeir ætli að stefna í atvinnulífinu. „Við erum að mennta mjög mikið af fólki í íslenskum háskólum en er það að nýtast í atvinnulífinu? Það er eitt af því sem ég held að við þyrftum að skoða betur.“ Hann bendir á að núna sé meginvöxturinn í byggingageiranum og ferðaþjónustu. „Hvað eigum við þá að gera við alla þessa háskólaborgara sem virðast ekki nýtast þarna? Þarna virðist mér vera ástæða til að skoða frekar,“ segir Ingi Rúnar. Og bætir við að í framhaldinu þurfi Hagstofan og aðrir aðilar að skoða fólksflutninga úr landi, hverjir það eru sem



●● **Enn er það þannig að það munar miklu á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni hvað það er miklu hærra hlutfall á höfuðborgarsvæðinu sem er með háskólamenntun.**

Ingi Rúnar Eðvarðsson

finnst mér við standa á tímamótum og þurfum að huga að því á næstu árum að vera með nýja atvinnustefnu og ný sóknarfæri þar sem við nýtum hið háskólamenntaða fólk í ríkari mæli en við höfum gert á síðustu árum.“

Æskilegt að sameina og vinna meira saman

Ingi Rúnar telur að það hafi verið til góðs þegar Háskólinn í Reykjavík hóf starfsemi. Þá hafi orðið til samkeppni og fólk hafi getað valið milli tveggja menntastofnana. Í dag eru fjórir skólar sem bjóða upp á viðskiptafræðinám. Það er Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, Háskólinn á Bifröst og Háskólinn á Akureyri. „Ég var að kenna lengi við Háskólann á Akureyri og ég held að það megi fækka þessum stofnunum. Reyna að sameina meira og hafa aukna samvinnu með það að markmiði að nýta féð betur til rannsóknna og hins vegar að bjóða upp á góða þjónustu fyrir nemendur,“ segir Ingi Rúnar. Markmiðið yrdi ekki að spara heldur að efla stofnanirnar sem kennslu- og rannsóknarstofnanir.

Hann leggur þó áherslu á að við sameiningu og samstarf yrdi staðinn vörður um jafnt aðgengi að námi. „Enn er það þannig að það munar miklu á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni hvað það er miklu hærra hlutfall á höfuðborgarsvæðinu sem er með háskólamenntun. Þannig að aðgengi að menntun skiptir gríðarlega miklu máli.“

Ingi Rúnar segir það þó ekki vera stefnu viðskiptafræðideildar Háskóla Íslands að auka aðgengi fólks í dreifðari byggðum að námi. „Meðal annars út af því að Háskólinn á Akureyri er að gera það sem ríkisháskóli. Og við höfum ekki viljað fara út á þann markað,“ segir Ingi Rúnar og bendir á að Háskólinn á Bifröst bjóði líka upp á fjarnám.

Hver er þá sérstaða viðskipta-deildarinnar í HÍ? „Ég held að okkar sérstaða felist í því að við erum búin að útskrifa stjórnendur í viðskiptalífni síðan 1938. Einnig erum við með mikið úrval af meistaranámi. Það er okkar sérstaða,“ segir Ingi Rúnar og bætir við að enginn annar skóli geti boðið upp á jafn mörg námskeið á meistarastigi. Sérstadan tengist því bæði þessari löngu sögu, fjölda nemenda og miklu námsúrvali. „Þetta tengist því að við erum hluti af Háskóla Íslands sem á sér gott orðspor og langa sögu. Við njótum þess.“

Er námið hér á Íslandi samkeppnishæft við það sem er erlendis? „Maður getur svarað þessu með ýmsum hætti. Okkar nám byggir upphaflega á norrænni fyrirmynd,“ segir Ingi Rúnar og nefnir Copenhagen Business School í Danmörku sem eina fyrirmynd. „Og yfirleitt er það þannig að þegar okkar nemendur ljúka B.Sc. námi eiga þeir tiltölulega greiðan aðgang að framhaldsnámi viðast hvar erlendis,“ bætir Ingi Rúnar við. Þetta bendi til þess að námið í HÍ og flestum íslenskum háskólum sé nokkuð gott.

Ingi Rúnar segir að erlendir namar sækja í vaxandi mæli í nám við viðskiptafræðideild Háskóla Íslands. Áhuginn á náminu vaxi með vaxandi vinsældum Íslands. „Já, það er vinsælt og gerist æ vinsælla í grunnnámi að það komi skiptinemar hingað. Ísland er inn. Ég hef nú ekki alveg töluna hvað þeir eru margir. En þeir skipta tugum, þeir erlendu namar sem vilja koma hingað í eitt misseri eða svo.“

Framhaldsnám í boði í viðskiptafræðideild

- MS Fjármál fyrirtækja
- MS Fjármál MFin
- MS Mannauðsstjórnun
- MS Markaðsfræði og alþjóðaviðskipti
- MS Nýsköpun og viðskiptaþróun
- MS Stjórnun og stefnumótun
- MS Verkefnastjórnun
- MS Viðskiptafræði
- MA Reikningsskil og endurskoðun
- Skattaréttur og reikningsskil
- MBA nám í viðskiptafræði

yfirgefa land. „Er þetta bara unga fólkid sem fer til þess að sækja sér menntun, eða eru fleiri að fara sem við viljum ekki missa úr landi?“ Ingi Rúnar segir þó jákvæð teikn á lofti þar sem leikjaflokkurinn og tölvubransinn í heild vaxi mikið. Íslenskir háskólar hafi verið að mennta mikið af tölvunarfræðingum. „Og svo er vissulega eitthvað að gerast í nýsköpun. En maður veltir fyrir sér að fara þá leið að reyna að nýta það menntaða vinnuafli sem við erum með og reyna að auka afkastagetu og framleiðni í fyrirtækjum. Þarna



Kristbjörg segir tækifæri fólgin í að auka sérstöðu Kaffitárs. FRÉTTABLAÐID/HANNA

Brotthvarf að verða frá Starbucks-menningu

Kristbjörg Edda Jóhannsdóttir, nýráðinn forstjóri Kaffitárs, segir kaffivenjur Íslendinga taka örum breytingum. Leggja þurfi aukna áherslu á sérstöðu fyrir-tækisins sem hafi að einhverju leyti týnst í framboðsflóði síðustu ára.

SVIPMYND

KRISTBJÖRG EDDA JÓHANNSDÓTTIR

„Það er náttúrulega miklu meira framboð í dag og hraðinn alveg gríðarlegur,“ segir Kristbjörg Edda Jóhannsdóttir, nýr forstjóri Kaffitárs, um breytingar sem orðið hafa á kaffivenjum Íslendinga síðustu ár.

„Starbucks-menningin hefur svölitið rutt sér til rúms í dag og gæðin ekki endilega í fyrirrúmi. En ég held að þetta sé að koma svölitið til baka. Fólk er farið að leggja meiri áherslu á gæði umfram magn og það er verða til þessi „slow brew“ menning því það er svo margt annað í boði en bara latté til að taka með.“ Kristbjörg tekur við starfinu af Aðalheiði Héðinsdóttur, stofnanda Kaffitárs, sem sinnt hefur starfinu frá árinu 1990. Kristbjörg segir Aðalheiði ætla að hverfa frá daglegum rekstri en einbeita sér að kaffinu sjálfu. „Hún er örugglega sá Íslendingur

●● **Hún er örugglega sá Íslendingur sem mesta þekkingu hefur á kaffi og hefur getið sér gott orð erlendis.**

Kristbjörg Edda Jóhannsdóttir, forstjóri Kaffitárs

sem mesta þekkingu hefur á kaffi og hefur getið sér gott orð erlendis,“ segir Kristbjörg um forvera sinn.

„Þannig að ég tek við rekstrinum og ekki sist markaðsmálunum. Þetta er náttúrulega frábært vörumerki, Kaffitár er orðið 26 ára,“ segir Kristbjörg. Hún vill leggja meiri áherslu á sérstöðu vörumerkisins Kaffitárs í starfinu. „Þessari sérstöðu hefur kannski ekki verið komið nægjanlega vel á framfæri. Það hefur kannski týnst undanfarin ár með auknu framboði af kaffi,“ segir

Kristbjörg en bakgrunnur hennar er í vörumerkjastjórnun og markaðsmálum. Hún starfaði sem forstjóri hugbúnaðarfyrirtækisins Men and Mice ehf. síðustu tvö ár. Áður var hún forstöðumaður markaðssviðs Símans og þar áður starfaði hún hjá Össuri í ellefu ár, meðal annars sem framkvæmdastjóri markaðssviðs fyrir Evrópu og framkvæmdastjóri vörustjórnunar.

Kristbjörg segir mikið tækifæri fylgja hinum aukna ferðamannastraumi til Íslands. Hingað til hafi starfsemi Kaffitárs að stærstum hluta verið í sölu á kaffi til Íslendinga í gegnum sölu til fyrirtækja, matvöruverslana og kaffihúsa. Ferðamennirnir komi fyrst og fremst á þau kaffihús sem eru nærri vinsælum ferðamannastöðum en Kaffitár rekur sjö kaffihús undir merkjum Kaffitárs og eitt undir merkjum Krúderí Kaffitárs sem er einnig bakarí. Nýtt Krúderí verður opnað innan skamms á Stórhöfða. ingvar@frettabladid.is

Deloitte lögsótt vegna peningaþvættis

Fjárfestingafélag í Dubai hyggst lög-sækja Deloitte í Mið-Austurlöndum. Endurskoðunarfyrirtækið er sakað um að hafa ekki komið upp um peningaþvætti hjá gjaldþrota líb-önskum banka að því er Business Insider greinir frá.

Lebanese Canadian Bank (LCB) greiddi yfir 100 milljónir dollar, um 12 milljarða íslenskra króna árið 2011 eftir rannsókn bandarískra yfirvalda á peningaþvætti bankans tengdu fíkniefnaviðskiptum og fjármögnun Hezbollah og fleiri herskárra samtaka.

Deloitte hefur verið aðalendurskoðandi bankans frá árinu 1995. LCB var lokað eftir rannsókn FBI og DEA, sem fer með rannsókn fíkniefnamála í Bandaríkjunum. Eftir það voru flestar eignir LCB seldar franska bankanum Société Générale.

Haft er eftir forsvarsmönnum Deloitte á vef Business Insider að engin stefna hafi enn borist og fyrirtækið standi við það efni sem það hafi gefið út. Bandaríska fjármála-



Fjárfestingafélag í Dubai telur Deloitte ekki hafa staðið sig í stykkinu.

ráðuneytið sagði í skýrslu árið 2011 að reikningar hjá LCB hefðu ítrekað verið notaðir af einstaklingum sem tengdust fíkniefnasmygli og peningaþvætti vegna vanrækslu stjórn-

enda bankans. Nærri 230 milljónir dollara, um 17 milljarðar íslenskra króna, af illa fengnu fé, hafi farið í gegnum LCB á meðan Deloitte hafi séð um endurskoðun bankans. – ih

AFMÆLISHAUST Á STÖÐ 2

ERLENT EFNI

Um leið og haustlægðirnar leggjast yfir og þú upp í sófa, rís íslenska snilldin í haustdagskrá okkar í hæstu hæðir á 30 ára afmæli Stöðvar 2. Tryggðu þér áskrift að vönduðu sjónvarpsefni og vertu með okkur í vetur!



9.990 KR.
Á MÁNUÐI EÐA
333 KR.
Á DAG



365 | Apple tv
APPLE TV 4 Á 0 KR.
með 12 mánaða áskrift
að völdum sjónvarpsþökkum 365



Efnahagsmál

Jón Gunnar Bernburg
prófessor
í félagsfræði við
Háskóla Íslands



Kreppan og fjöldamótmælin

Milli 1991 og 2003 áttu sér stað veigamiklar breytingar í viðskiptalífni; fjármagnið fékk ferðafrelsi og ríkið seldi banka og veigamiklar stofnanir. Líkt og í öðrum löndum myndaðist staðföst trú meðal stjórnmalaleiðtoga að ríkisvaldið ætti ekki að stjórna fjármagnsöflunum lengur. Að ríkisforsetja bjagaði lögmál markaðarins og ylli stöðnun. Óheft myndi fjármagnnið aftur á móti leita í æ meiri hagkvæmni og samfélagið allt myndi hagnast.

Vissulega heyrðist gagnrýni; sumir töluðu um ójöfnuð og náttúruspjöll og einhverjir vildu meina að efnishyggjan græfi undan góðum gildum. En drifkraftur breytinganna var alþjóðleg þróun sem erfitt var að sporna við. Þegar líða tók á tímabilið fór líka að vera erfitt að neita því að lífsafkoman væri að batna, jafnvel þótt það gerðist hraðar hjá sumum en öðrum. Gagnrýnin varð jadarsett og fulltrúar hennar hafðir að háði; gagnrýnendur góðærisins voru sagðir á móti framförum.

Þegar bankarnir hrundu upplifðu þjóðfélagsgagnrýnendur að boðskapur þeirra fékk loksins hljómgrunn. Hrunið skapaði útbreidda þörf fyrir skýringar; ótti og óvissa skapaðist og traust almennings á veigamiklum stofnunum brast, ekki síst á stjórnmalunum. Stjórnvöld útskýrðu ástandið með því að benda á alþjóðleg öfl og fífljarfa bankamenn, en trúverðugleikinn var laskaður; í augum margra voru þetta öflin sem höfðu frelsað fjármagnnið og einkavætt banka og loks hunsað viðvaranir. Í óttablöndnu óvissuástandi voru margir tilbúnir að hlusta á aðrar raddir.

Haustið 2008 myndaðist þannig sjaldgæft sóknarfæri fyrir pólitískt andóf. Aðgerðasinnar héldu mótmælafundi og ræðufólk skilgreindi fjármálakreppuna sem lýðræðisvanda. Mótmælafundir voru fámennir í fyrstu en þátttakan jókst og þá uxu líka væntingar um að mótmælin gætu haft áhrif á ráðamenn. Skilaboð mótmælenda heyrðust vel í umræðunni og andófsstemningin náði hámarki í janúar 2009 þegar um fjórðungur höfuðborgarbúa tók þátt í háværum mótmælum. Stjórnarsamstarfið brast undir pottaglami og Íslendingar lærðu að fjöldamótmæli geta haft bein áhrif á valdhafa og jafnvel felldu stjórnskipti.

Ekki er unnt að skýra atburðina í aprilmánuði síðastliðnum nema með vísan í þessa sögu. Opinberanir á aflandseignum stjórnmalanna vöktu upp vantraustið til stjórnmalanna og lærdómurinn úr Búsáhaldaþyngingunni, að fjöldamótmæli hafi áhrif á valdatafl stjórnmalanna, virkjaði þúsundir til þess að mótmæla. Á meðan vantraustið gagnvart stjórnmalunum blundar áfram í tilfinningalífi þjóðarinnar er líklegt að efnahagsleg áföll eða hneykslismál eða jafnvel bara ágreiningur milli fylkinga muni áfram kveikja í fjöldamótmælum hérlandis.

Búist við verðfalli á fasteignamarkaði



Búist er við því að fasteignaverð í Bretlandi lækki á næsta ári vegna óvissu eftir að Bretar greiddu atkvæði um að ganga úr Evrópusambandinu. Þessi kona virti fyrir sér fasteignaauglýsingar á göngu sinni í suðvesturhluta Lundúna fyrir í vikunni. FRÉTTABLAÐIÐ/ÉPA

Hvað er r* og af hverju er það mikilvægt?



Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Um helgina hélt næstæðsti embættismaður á sviði peningamálastefnu Bandaríkjanna, Stanley Fischer aðstoðarseðlabankastjóri, erindi þar sem hann fjallaði um stöðu bandaríska hagkerfisins. Það mikilvægasta sem frá Stanley Fischer kom var klárlega að hægt hefði á framleiðniaukningu í Bandaríkjunum og að neikvæð lýðfræðipróun muni einnig draga úr möguleikum og langtímahagvexti þar í landi.

Fischer sagði að þetta drægi

dilk á eftir sér varðandi peningamálastefnu Bandaríkjanna þar sem minni vöxtur á vergri landsframleiðslu þýddi að r* hefði líka fallið. r* er hugtak sem hagfræðingar nota um það sem kallað er „eðlilegt“ eða „hlutlaust“ vaxtastig, sem er það vaxtastig sem tryggir að verðbólga samræmist markmiðum seðlabankans og hagkerfið starfi almennt með fullum afköstum.

Ef r* er til langframa lægra – miklu lægra – en við höldum fyrir 5-10 árum – þá þýðir það líka að þeir lágu stýrivextir sem nú eru í Bandaríkjunum, og reyndar í heiminum, eru sennilega varanlegir í eðli sínu. Um leið þýðir það að peningamálastefnan sé kannski ekki alveg eins „hagfelld“ og oft er sagt að hún sé, sem þýðir að það sé lítil ástæða til að hækka stýrivexti í Bandaríkjunum á næstunni.

Hið nýja samhljóða álit FOMC
Fischer er ekki fyrsti háttsetti embættismaður seðlabankans sem segir slíkt. Reyndar virðist nýtt samhljóða álit vera að myndast á meðal

●● Þátttakendur af fjármálamarkaðnum munu fylgjast sérstaklega með því hvort Janet Yellen seðlabankastjóri tjái sig eitthvað í ræðu sinni á föstudaginn um r*.

meðlima hinnar mikilvægu nefndar Seðlabankans, Federal Open Market Committee. Á síðustu tveim vikum hafa þannig forstjóri svæðisseðlabankans í Dallas, Robert Kaplan, og forstjóri svæðisseðlabankans í San Francisco, John Williams, báðir bent á að r* sé líklega mjög lágt og að Seðlabankinn ætti að taka það með í reikninginn þegar hann ákveður peningamálastefnu sína.

Athyglisverðast er að John Williams hefur lagt til að Seðlabanki Bandaríkjanna ætti kannski að breyta peningamálastefnu sinni frá núverandi verðbólgu markmiði sínu yfir í, til dæmis, markmið fyrir nafnvirði vergrar landsframleiðslu. Þá lægi Seðlabankanum miklu minna á

að hækka stýrivexti og sýndi þannig merki um að Seðlabankinn muni ekki hækka stýrivexti á næstunni.

Ummæli Williams gætu opnað dyrnar fyrir grunnræðu um skipan peningamálastefnu Seðlabankans og við gætum hafið þá umræðu í næstu viku þegar seðlabankastjórar hvaðanæva úr heiminum hittast á árlegu málþingi svæðisseðlabankans í Kansas City um efnahagsstefnu í Jackson Hole í Wyoming.

Þátttakendur af fjármálamarkaðnum munu fylgjast sérstaklega með því hvort Janet Yellen seðlabankastjóri tjái sig eitthvað í ræðu sinni á föstudaginn um r* og hvaða vísendingar það muni gefa, ekki bara um peningamálastefnuna í náinni framtíð, heldur einnig um skipan peningamálastefnunnar í heild sinni.

Ef Yellen nefnir að r* hafi fallið væri það líka merki til fjármálamarkaðanna um að það verði engin ástæða til að hækka stýrivexti á þessu ári og því yrði vissulega fagnað af alþjóðlegum fjárfestum á verðbréfamörkuðum.

Blómstrandi kvikmyndaiðnaður á Íslandi



Hin hliðin
Eva Magnúsdóttir

Fyrirtækjum í kvikmyndaiðnaði og sjónvarpsgerð hefur fjölgað gríðarlega mikið á undanförunum árum. Á árinu 2008 voru fyrirtæki sem að einhverju leyti störfuðu við sjónvarps- eða kvikmyndagerð 304 talsins og 2014 voru þau orðin 564. Þetta er áhugavert, sérstaklega í ljósi þeirra vinsælda sem Ísland nýtur

sem tókustaður fyrir erlendar stórmyndir. Ísland er í tisku og myndbönd frá nættu fólki badandi sig í íslenskum náttúruperlum minnka ekki vinsældir landsins. Markaðs-sókn okkar Íslendinga í þessu veru hefur því skilað sér vel bæði beint og óbeint til íslensku kvikmyndafyrirtækjanna. Afpöreyngariðnaðurinn í Ameríku leitar stöðugt leiða til þess að fanga nýja staði til að taka upp stórmyndir og vinsældir Íslands dvína ekki.

Í sjónvarps- og kvikmyndaiðnaði voru 1.300 ársverk árið 2014. Skapandi greinar eru ekki lengur bara

listform heldur eru í þeim gríðarleg viðskiptatækifæri, líka á Íslandi. Það er mikil samkeppni um áhugaverða tókustaði og hafa löndin í kringum okkur, líkt og við Íslendingar, brugðist við því með því að endurgreiða hluta framleiðslukostnaðarins í formi skattaafsláttar. Með þessari meðgjöf óx heildarvelta um rúm 37% frá árinu 2009. Þetta kom fram í skýrslu sem viðskiptadeild HÍ, kynnti á dögum en skýrslan var unnin í samstarfi FRISK og SÍK um kvikmynda- og sjónvarpsmarkaðinn.

Ýmsar ástæður eru fyrir vin-

sældum Íslands sem landi tækifæra á kvikmyndagerð. Hin óspillta stórkostlega náttúra okkar beinlínis kallar á að vera mynduð. Fagmennska íslensku kvikmyndafyrirtækjanna er líka rómuð. Tækifæri til vaxtar eru mikil á þessu sviði og má segja að stjórnvöld hafi með aðgerðum sínum stuðlað að því að efla erlenda kvikmyndagerð á Íslandi. Endurgreiðslukerfi vegna kvikmyndagerðar hefur verið ein meginstöðin í eflingu innlendrar kvikmyndagerðar og stuðlað að fjölgun verkefna og auknu umfangi sem síðan hefur leitt af sér fjölgun

fagstarfa á ársgrundvelli. Á þessu ári voru samþykkt lög um framlengingu á endurgreiðslukerfinu með hækkingu úr 20 í 25% að tillögu iðnaðar- og viðskiptaráðherra, Ragnheiðar Elínar Arnadóttur. Hækkun á endurgreiðsluprósentunni skiptir höfuðmáli í samkeppni við önnur lönd um tókustaði. Fyrirtæki í kvikmyndagerð hafa orðið vör við aukinn áhuga fyrir því að taka upp stórmyndir á Íslandi eftir að greinin frétti af hækkingunni og 2017 lofar góðu. Við erum því með enn eina atvinnugreinina þar sem tækifæri til vaxtar eru mikil.

TCHAIKOVSKY

Évgení
Ónegin

Tímalaus rússnesk ástargaga

MARGVERÐLAUNAÐUR ÓPERULEIKSTJÓRI
STJARNA FRÁ BOLSHOJ LEIKHÚSINU Í TITILHLUTVERKI

MIÐASALA HAFIN Á WWW.OPERA.IS

HLJÓMSVEITARSTJÓRI **BENJAMIN LEVY** · LEIKSTJÓRI **ANTHONY PILAVACHI**
ANDREY ZHILIKHOVSKY · PÓRA EINARSDÓTTIR · ELMAR GILBERTSSON · NATHALÍA D. HALLDÓRSDÓTTIR
HANNA DÓRA STURLUDÓTTIR · ALINA DUBIK · RUNI BRATTABERG · SNORRI WIJUM
KÓR OG HLJÓMSVEIT ÍSLENSKU ÓPERUNNAR · LEIKMYND: EVA SIGNÝ BERGER
LÝSING: BJÖRN BERGSTEINN GUÐMUNDSSON · BÚNINGAR: MARÍA TH. ÓLAFSDÓTTIR
22. OKTÓBER · 29. OKTÓBER · 6. NÓVEMBER · 12. NÓVEMBER

f s i #islenskaoperan



ÍSLENSKA ÓPERAN

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Bylur hæst í tómri tunnu

Fróðlegt hefur verið að fylgjast með þingmanninum Ögmundi Jónassyni í opinberri umræðu undanfarna daga. Hafi framganga hans verið hönnuð til þess að vekja athygli má segja að ætlunarverkið hafi lukkast. Í leiðinni varð hann hins vegar uppvis að hræsni á háu stigi eins og ofsatrúarmönnum af öllum gerðum og flokkum er svo tamt.

Ögmundi hefur allan sinn feril verið launajöfnuður hugleikinn. Það er gott og blessað og að mörgu leyti göfugt markmið. Nýjasta útspil hans í þeim efnum er að hvetja til lagasetningar sem takmarkar hæstu laun ríkisstarfsmanna þannig þau verði að hámarki þreföld laun hinna lægst launuðu. Nú er þetta út af fyrir sig ekki svo galin hugmynd þótt vissulega þurfi ríkið eins og aðrir að geta fengið til liðs við sig gott starfsfólk og borgað í samræmi við það. Varla eru það hins vegar gild rök að halda því fram að því hærri laun sem vinnuveitandi greiði því verri starfskraftur fái líkt og Ögmundur gerði.

Svona ummæli dæma þann sem mælir úr leik í umræðunni. Ef Ögmundur vill láta taka sig alvarlega væri kannski réttara að hann afsalaði sér þeim ríkulegu eftirlaunum sem hann hefur áunnið sér sem þingmaður og ráðherra og þekkjast hvergi annars staðar í atvinnulífinu. Samkvæmt Ögmundarlógik yrði hann þá sennilega betri starfskraftur fyrir vikið!

Sósíalistinn og feministinn Ögmundur lét þó ekki þarna við sitja heldur sakaði konur í stjórn-málum um að beita fyrir sig kyni sínu sér til framdráttar. Uppskar hann fyrir vikið skammir frá ungliðahreyfingu síns flokks og varð að athlægi meðal annarra sem fylgjast með pólitík.

Ögmundur er að sjálfsögðu yfirlýstur feministi á tyllidögum. Í útvarpsviðtalinu góða sást þó líklega glitta í hans raunverulega hugarheim. Það er alls ekkert eins-dæmi í stjórn-málum að annað sé í orði en á borði, en fyrr má nú rota en dauðrota.

Gallinn við pólitískan rétttrúnað er sá að lifið er ekki bara svart og hvítt. Einfaldar patentlausnir eru sjaldnast raunhæfar.

Fólk sem ætlar að hafa vit fyrir öðrum þarf að vera með sitt á hreinu. Fæstir eru það. Breyskleiki Ögmundar er holl áminning um það.

1,5%
LÆKKUN

vilja Samtök atvinnulífsins fá á tryggingagjaldið. Það myndi samsvara því að gjaldið lækkaði um samtals 18 milljarða króna. Samtök atvinnulífsins segja að þrátt fyrir lækkun gjaldsins dygðu tekjur af því til þess að standa undir hækkun fæðingarorlofs í allt að 600 þúsund krónur á mánuði eins og félagsmálaráðherra hefur lagt til. Samtök atvinnulífsins styðja það.

248
MILLJÓNA

hagnaður var af starfsemi Vodafone á öðrum fjórðungi ársins. Það er 17% lækkun frá öðrum ársfjórðungi 2015. Tekjuaukningin nam 2% miðað við annan ársfjórðung 2015. EBITDA hagnaður nam 751 milljón og lækkaði um 3% milli ára. Stefán Sigurðsson forstjóri sagði í afkomutilkynningu að reksturinn væri í samræmi við væntingar.

22.8.2016



Aðild Færeyja að EFTA myndi styrkja samtökin, auka fjölbreytni í samstarfinu og skapa tækifæri fyrir frændur okkar og vini í Færeyjum. Með aðild gætu Færeyingar t.a.m. gengið inn í fríverslunarsamninga EFTA við 37 ríki utan samtakanna. Við sækjumst eftir enn nánara samstarfi við Færeyjar, enda fara hagsmunir landanna saman á margan hátt.

Lilja Alfreðsdóttir utanríkisráðherra



STEFÁN HILMARS

HARPA 16.09.16

UPPSELT KL. 19.30
ATH. BREYTTUR TÍMI

AFMÆLISTÓNLEIKAR

STEFÁN FAGNAR 50 ÁRUM

ÁSAMT ÚRVALSLIÐI HLJÓÐFÆRALEIKARA
FLUTT VERÐA LÖG FRÁ 30 ÁRA FERLI

AUKATÓNLEIKAR KL. 22:30

SÉRSTAKIR GESTIR

BJÖRGVIN HALDÓRSSON
EYJÓLFUR KRISTJÁNSSON
JÓHANNA GUÐRÚN
PÁLL RÓSINKRANZ
GOSPELKÓRINN GISP!
HORNAFLOKKURINN HONK
& LEYNIGESTIR

MIÐASALA Á HARPA.IS & TIX.IS

EIMSKIP
stýður við íslenska tónlist

BÍLALEIGA AKUREYRAR
Metóna Europcar

